

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОРТОВИВЧЕННЯ ДЕКОРАТИВНИХ КУЛЬТУР»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, а також другий (магістерський) рівень вищої освіти спеціальності Н6 Ветеринарна медицина, набору 2025 року
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	Для здобувачів вищої освіти усіх спеціальностей Полтавського державного аграрного університету, крім спеціальності Н3 Садово-паркове господарство
Курс, семестр	2 курс, 4 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3, Загальна кількість годин – 90, із яких: денна форма: лекцій – 16 год., практичних занять – 14 год; заочна форма: лекцій – 2 год., практичних занять – 2 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології, Кафедра селекції, насінництва і генетики
Контактні дані розробника (-ів)	Баган Алла, кандидат с.-г. наук, доцент, доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, <i>Контакти:</i> ауд. 58 (навчальний корпус №1) e-mail: alla.bagan@pdau.edu.ua , Сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/bagan-alla-vasylivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Міжфакультетська вибіркова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з біології
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 10. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати завдання у сфері професійної діяльності. ЗК 18. Уміння розв'язувати поставлені задачі та приймати відповідні обґрунтовані рішення.
Результати навчання	РН 5. Застосовувати для ефективної професійної діяльності гуманітарні, природничо-наукові та фахові знання. РН 7. Демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Даний освітній компонент передбачає набуття здобувачами вищої освіти як майбутніми фахівцями наступних соціальних навичок (soft skills): критичне мислення, уміння приймати рішення і брати на себе відповідальність, уміння працювати в критичних ситуаціях.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сформувати у здобувачів вищої освіти основні поняття про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур, використовуючи фахові

знання; навчити підбирати асортимент декоративних культур та аналізувати його за напрямками використання з метою вирощування за новітніми технологіями

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1. Вирощування декоративних рослин: фактори розвитку і ризику
 Тема 2. Декоративні якості та біологічні особливості рослин
 Тема 3. Класифікація та асортимент декоративних культур
 Тема 4. Правова охорона сортів рослин
 Тема 5. Експертиза сортів декоративних культур
 Тема 6. Розмноження та вирощування декоративних рослин
 Тема 7. Використання декоративних культур в озелененні
 Тема 8. Квітниково-декоративні рослини: систематика, походження, морфо-біологічні особливості

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

- словесні (лекція, розповідь, пояснення);
- наочні (ілюстрування, спостереження);
- практичні (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою);
- мультимедійні (використання мультимедійних презентацій);
- методи усного контролю (опитування, доповідь);
- методи письмового контролю (контрольна робота, самостійна робота).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо виконання термінів та перескладання

Семестровий контроль проводиться у формі заліку. Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше, ніж межа незадовільного навчання на дату семестрового контролю. Здобувачу вищої освіти, який одержав під час сесії незадовільну оцінку (FX) або не був допущений до семестрового контролю, дозволяється ліквідувати підсумкову академічну заборгованість. Ліквідація здобувачем підсумкової академічної заборгованості здійснюється згідно з графіком ліквідації підсумкової академічної заборгованості.

- щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та семестрового контролю результатів навчання. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності покладається на здобувачів вищої освіти. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету; попередження про можливість притягнення до академічної відповідальності; скерування на додаткове навчання з питань академічної доброчесності.

- щодо відвідування занять

Відвідування занять є обов'язковим, незалежно від форми навчання. Усі види завдань (згідно робочої програми навчальної дисципліни) повинні бути виконані. Пропуски занять повинні бути відпрацьовані. Критерієм успішного навчання здобувача вищої освіти є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти

Для визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за освітнім компонентом або частиною освітнього компонента, здобувач вищої освіти звертається із заявою до директора навчально-наукового інституту. Визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній /

	інформальній освіті за освітнім компонентом відбувається на платформах Prometheus, AgriAcademy. Результати навчання, здобуті у неформальній / інформальній освіті, перезараховуються як оцінка семестрового контролю (залік) із освітнього компонента відповідно до шкали та критеріїв оцінювання, затверджених в Університеті. У разі перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за частиною освітнього компонента, викладач використовує шкалу та критерії оцінювання результатів навчання, визначені робочою програмою навчальної дисципліни, силабусом.
- щодо оскарження результатів оцінювання	Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора навчально-наукового інституту. Заяву щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія, яка протягом трьох робочих днів ухвалює рішення про наявність або відсутність підстав оскарження результату оцінювання.
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
<i>Основні</i>	
1. Вельчева Л.Г. Практикум з квітникарства: навчальний посібник. / Укладачі Л.Г. Вельчева, О.Є. Пюрко, Ю.Л. Бредіхіна. Мелітополь, 2020. 92 с.	
2. Ринок сортів і насіння: навчальний посібник / О.В. Захарчук, В.Л. Жемойда, Р.О. Спряжка, О.С. Макарчук. Київ: НУБіП України, 2024. 271 с.	
<i>Допоміжні</i>	
1. Прокопчук В.М., Мазур В.А. Декоративне садівництво і квітникарство: навчально-методичний посібник з аудиторної та самостійної роботи студентів. Вінниця, 2010. 169 с.	
2. Косенко Ю.І. Сучасний стан декоративного розсадництва України та перспективи його розвитку. <i>Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України</i> . 2017. Вип. 266. С. 170-177.	
3. Шакалій С.М., Баган А.В., Юрченко С.О. Трав'янисті декоративні рослини для ландшафтного дизайну. <i>Sworld & D.A. Tsenov Academy of Economics Svishtov, Bulgaria</i> . 2023. С. 47-53.	
4. Юрченко С.О., Баган А.В., Шакалій С.М. Вплив стимуляторів росту на укорінення лаванди вузьколистої для садово-паркового вирощування. <i>Аграрні інновації</i> . 2022. №15. С. 73-77. DOI https://doi.org/10.32848/agrар.innov.2022.15.11 .	
5. Шакалій С.М., Баган А.В., Юрченко С.О., Марініч Л.Г. Мінливість ознак сортів льону багаторічного (<i>Linum perenne</i>) для садово-паркового господарства в умовах Полтавської області. <i>Вісник Уманського національного університету садівництва</i> . 2023. № 1. С. 59-65. DOI https://doi.org/10.32782/2310-0478-2023-1-59-65 .	
6. Bahan, A., Shakalii, S., Hapon, S., Yurchenko, S., Chetveryk, O. & Nahorna, S. (2025). Manifestation of morphometric indicators and varietary traits in plants of the genus <i>Tagetes</i> L. <i>Phytotherapy. Journal</i> . 1, 169–178, doi: https://doi.org/10.32782/2522-9680-2025-1-169 .	
7. Методика проведення експертизи сортів рослин групи декоративних, лікарських та ефіроолійних, лісових на придатність до поширення в Україні / За ред. Ткачик С. О. 2-ге вид., випр. і доп. Вінниця: ФОП Корзун Д. Ю., 2017. 129 с	
8. Методика проведення експертизи сортів рослин групи декоративних на відмінність, однорідність і стабільність. Вінниця: ФОП Корзун Д. Ю., 2016. 1125 с.	
<i>Інформаційні ресурси</i>	
1. Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні: https://www.sops.gov.ua	
2. Закон України «Про охорону прав на сорти рослин»: https://zakon.rada.gov.ua	
Реквізити затвердження	Затверджено на засіданні кафедри селекції, насінництва і генетики, протокол від «01» вересня 2025 року № 1

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форма контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти							
	Денна форма здобуття освіти				Заочна форма здобуття освіти			
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	Разом	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	контрольна робота	Разом
Тема 1. Вирощування декоративних рослин: фактори розвитку і ризику	3	-	6	9	-	-	-	-
Тема 2. Декоративні якості та біологічні особливості рослин	3	4	6	13	-	-	-	-
Тема 3. Класифікація та асортимент декоративних культур	3	-	6	9	-	-	-	-
Тема 4. Правова охорона сортів рослин	3	-	6	9	-	-	-	-
Тема 5. Експертиза сортів декоративних культур	3	-	6	9	-	-	-	-
Тема 6. Розмноження та вирощування декоративних рослин	3	-	6	9	-	-	-	-
Тема 7. Використання декоративних культур в озелененні	3	-	6	9	-	-	-	-
Тема 8. Квітниково-декоративні рослини: систематика, походження, морфо-біологічні особливості	3	24	6	33	20	30	-	50
Контрольна робота	-	-	-	-	-	-	50	50
Разом	24	28	48	100	20	30	50	100

Денна форма здобуття освіти Шкала та критерії оцінювання опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	повна змістовна відповідь за темою лекції; на високому рівні продемонстровано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур, використовуючи фахові знання; здатність підбирати сортимент декоративних культур та аналізувати його за напрямками використання з метою вирощування за новітніми технологіями
2	коротка відповідь за темою лекції, на середньому рівні показано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур, використовуючи фахові знання; здатність підбирати сортимент декоративних культур та аналізувати його за напрямками використання з метою вирощування за новітніми технологіями

1	коротка відповідь за темою лекції, на низькому рівні показано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур, використовуючи фахові знання; здатність підбирати сортимент декоративних культур та аналізувати його за напрямками використання з метою вирощування за новітніми технологіями
0	відсутня відповідь та не засвоєний матеріал за темою лекції, не продемонстровано базові знання з навчальної дисципліни.

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	виконано завдання практичного заняття та продемонстровано повну змістовну відповідь на контрольні запитання, на високому рівні показано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур, використовуючи фахові знання; здатність підбирати сортимент декоративних культур та аналізувати його за напрямками використання з метою вирощування за новітніми технологіями
3	виконано завдання практичного заняття та продемонстровано відповідь на контрольні запитання із суттєвими помилками, на середньому рівні показано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур, використовуючи фахові знання; здатність підбирати сортимент декоративних культур та аналізувати його за напрямками використання з метою вирощування за новітніми технологіями
2	виконано завдання практичного заняття та показано коротку відповідь на деякі контрольні запитання, на середньому рівні продемонстровано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур, використовуючи фахові знання; на низькому рівні показано здатність підбирати сортимент декоративних культур та аналізувати його за напрямками використання з метою вирощування за новітніми технологіями
1	не повністю виконано завдання практичного заняття, на недостатньому рівні продемонстровано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур
0	не виконано завдання практичного заняття, відсутні базові знання з навчальної дисципліни.

Шкала та критерії оцінювання самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
5-6	повністю виконано завдання самостійної роботи, на високому рівні продемонстровано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур, використовуючи фахові знання; здатність підбирати сортимент декоративних культур та аналізувати його за напрямками використання з метою вирощування за новітніми технологіями
3-4	частково виконано завдання самостійної роботи, на середньому рівні показано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур, використовуючи фахові знання; здатність підбирати сортимент декоративних культур та аналізувати його за напрямками використання з метою вирощування за новітніми технологіями
1-2	не повністю виконано завдання самостійної роботи, на недостатньому рівні продемонстровано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур
0	не виконано завдання самостійної роботи, відсутні базові знання з навчальної дисципліни

Заочна форма здобуття освіти
Шкала та критерії оцінювання опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
17-20	повна змістовна відповідь за темою лекції, на високому рівні продемонстровано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур, використовуючи фахові знання; здатність підбирати сортимент декоративних культур та аналізувати його за напрямками використання з метою вирощування за новітніми технологіями
13-16	повна відповідь із незначними помилками за темою лекції, на достатньому рівні показано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур, використовуючи фахові знання; здатність підбирати сортимент декоративних культур та аналізувати його за напрямками використання з метою вирощування за новітніми технологіями
9-12	неповна відповідь за темою лекції, на середньому рівні продемонстровано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур, використовуючи фахові знання; здатність підбирати сортимент декоративних культур та аналізувати його за напрямками використання з метою вирощування за новітніми технологіями
5-8	коротка відповідь за темою лекції, на середньому рівні показано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур, використовуючи фахові знання; на низькому рівні продемонстровано здатність підбирати сортимент декоративних культур та аналізувати його за напрямками використання з метою вирощування за новітніми технологіями
1-4	коротка відповідь із суттєвими помилками за темою лекції, на недостатньому рівні показано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур
0	відсутня відповідь та не засвоєний матеріал за темою лекції, не продемонстровано базових знань з навчальної дисципліни

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
25-30	виконано завдання практичного заняття та продемонстровано повну змістовну відповідь на контрольні запитання, на високому рівні показано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур, використовуючи фахові знання; здатність підбирати сортимент декоративних культур та аналізувати його за напрямками використання з метою вирощування за новітніми технологіями
19-24	виконано завдання практичного заняття та показано неповну відповідь на контрольні запитання, на достатньому рівні продемонстровано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур, використовуючи фахові знання; здатність підбирати сортимент декоративних культур та аналізувати його за напрямками використання з метою вирощування за новітніми технологіями
13-18	виконано завдання практичного заняття та продемонстровано відповідь на контрольні запитання із суттєвими помилками, на середньому рівні показано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур, використовуючи фахові знання; здатність підбирати сортимент декоративних культур та аналізувати його за напрямками використання з метою вирощування за новітніми технологіями
7-12	виконано завдання практичного заняття та показано коротку відповідь на деякі контрольні запитання, на середньому рівні продемонстровано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур, використовуючи фахові знання; на низькому рівні показано здатність підбирати сортимент декоративних культур та аналізувати його за напрямками використання з метою вирощування за новітніми технологіями

	технологіями
1-6	не повністю виконано завдання практичного заняття, на недостатньому рівні продемонстровано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур
0	не виконано завдання практичного заняття, відсутні базові знання з навчальної дисципліни

Шкала та критерії оцінювання контрольної роботи

Написання контрольної роботи і її захист складає 50 балів. Кожне питання контрольної роботи включає п'ять питань із максимальною кількістю 8 балів кожне. На захист роботи відводиться максимальна кількість – 10 балів (по 2 бали за кожне питання)

Кількість балів	Критерії оцінювання
<i>Відповіді на питання:</i>	
7-8	повністю виконано завдання контрольної роботи, на високому рівні продемонстровано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур, використовуючи фахові знання; здатність підбирати асортимент декоративних культур та аналізувати його за напрямками використання з метою вирощування за новітніми технологіями
5-6	повністю виконано завдання контрольної роботи, на достатньому рівні продемонстровано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур, використовуючи фахові знання; здатність підбирати асортимент декоративних культур та аналізувати його за напрямками використання з метою вирощування за новітніми технологіями
3-4	частково виконано завдання контрольної роботи, на середньому рівні показано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур, використовуючи фахові знання; здатність підбирати асортимент декоративних культур та аналізувати його за напрямками використання з метою вирощування за новітніми технологіями
1-2	не повністю виконано завдання контрольної роботи, на недостатньому рівні показано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур
0	не виконано завдання контрольної роботи, відсутні базові знання з навчальної дисципліни
<i>Захист контрольної роботи:</i>	
2	повна змістовна відповідь на завдання із контрольної роботи, на високому рівні продемонстровано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур, використовуючи фахові знання; здатність підбирати асортимент декоративних культур та аналізувати його за напрямками використання з метою вирощування за новітніми технологіями
1	коротка відповідь на завдання із контрольної роботи, на недостатньому рівні показано знання про декоративні якості та біологічні особливості рослин, морфологічні ознаки сортів декоративних культур, використовуючи фахові знання; здатність підбирати асортимент декоративних культур та аналізувати його за напрямками використання з метою вирощування за новітніми технологіями
0	відсутні відповіді на завдання із контрольної роботи та базові знання з навчальної дисципліни